

Perintövero on hyvä veromuoto

– Suomen perintöverotusta voisi
kuitenkin uudistaa

Monet haluaisivat poistaa perintöveron tai ainakin keventää sitä. Perintöverolle on kuitenkin edelleen olemassa hyviä perusteita. Suomessa kannattaisi harkita sen alarajan nostamista ja progression kiristämistä ilman, että kokonaisverokertymä pienenis.

Saku Aura
Professori
Missourin yliopisto, USA
auras@missouri.edu

Jukka Pirttilä
Tutkimuskoordinaattori
Palkansaajien tutkimuslaitos
jukka.pirttila@labour.fi

Veronmaksajat eivät pidä perintöverosta. Kun Talous & Yhteiskunta -lehden viime numerossa raportoidussa kyselytutkimuksessa (Forma, Pirttilä ja Uusitalo 2006) edustavalta osalta kansalaisia kysyttiin, mitä veroa pitäisi heidän mielestä alentaa tai nostaa, eniten kannatusta sai perintöveron ja polttoaineveron alentaminen. Molempien alentamista kannatti noin 70 % vastaajista. Kansalaisten mielipiteet ovat heijastuneet myös puolueiden kannanottoihin. RKP:n vaaliohjelmassa vaaditaan perintöverosta luopumista kokonaan, ja useat muutkin puolueet haluaisivat erisuuruisia kevennyksiä perintöverotukseen.

Monet taloustieteilijät kuitenkin pitävät perintöveroa varsin hyvänä veromuotona.¹ Perintöjen verotus voi haitata talouden toimintaa vähemmän kuin esimerkiksi työtulojen verotus. Lisäksi perintöverotus kohdentuu voimakkaasti rikkaisiin, millä on merkitystä, jos verotuksella on tulonjakotavoitteita. Tässä artikkelissa luomme katsauksen taloustieteelliseen tutkimukseen perintöverotuksesta. Käymme ensiksi läpi joitakin periaatteellisia näkökohtia, minkä jälkeen esittelemme perintöverotuksesta tehtyä kansainvälistä empiiristä tutkimusta. Lopuksi pohdimme, kuinka Suomen nykyistä perintöveroa voisi uudistaa.

Perintövero – edut ja haitat

Perintöjä jätetään monista syistä.² Osa perinnöistä jätetään varmasti siksi, että esimerkiksi vanhemmat ajattelevat lastensa hyvinvointia tai siksi, että perinnön jättäminen sinänsä tuottaa antajalleen iloa. On myös esitetty, että perintö voi olla lasten saama korvaus vanhempien vanhuusajan hoivasta, jota lapset

¹ Ks. esimerkiksi tunnetun brittiekonomistin, Tony Atkinsonin haastattelu (*Talous&Yhteiskunta* 4/2006). Toisaalta taloustieteen sisällä on voimakas koulukunta, joka vastustaa kaikkea pääomaverotusta, mukaan lukien perintöverotusta. Ks. esim. Atkeson, Chari ja Kehoe (1999).

² Tämä osuus perustuu taloustieteellisiin katsausartikkeleihin, joista voi mainita Galen ja Slemrodin (2001) sekä Cremerin ja Pestieaun (2004). Kohonen (2006) ja Tuomala (2006) ovat tuoreita suomenkielisiä esityksiä teemasta.

Into alentaa perintöverotusta radikaalisti ei Saku Auran ja Jukka Pirttilän mielestä kestä tarkempaa tarkastelua.

Perintöverotusta voidaan käyttää tuloerojen tasaamiseen ja täydentämään muuta pääomaverotusta.

heille tarjoavat. Osa perinnöistä voidaan myös saada ikään kuin vahingossa. Näin käy esimerkiksi, kun varallisuuden haltija kuolee äkillisesti ehtimättä suunnitella perinnönjakoa.

Perintöveron vaikutukset talouden toimintaan riippuvat keskeisesti siitä, kuinka suuri osuus perinnöistä on suunniteltuja ja kuinka suuri osa tahattomia. Kun henkilö suunnittelee jättävänsä perintöjä, perintöverotus voi vähentää hänen halukkuuttaan kerätä varallisuutta. Sen takia hän työskentelee ja säästää vähemmän kuin jos perinnöt olisivat verovapaita. Suunnittelemattomien perintöjen verottaminen ei sen sijaan voi vaikuttaa säästämiseen. Kun perinnöistä ainakin osa on suunnittelemattomia, perintöverotuksen haitalliset vaikutukset säästämiseen ja työntekoon ovat todennäköisesti pienemmät kuin muulla pääomaan tai sen tuottoon kohdistuvalla verotuksella. Perinnönsaajalle perintö merkitsee lisätuloja, jolloin hänen oma työn tarjontansa ja säästämisensä saattaa pienentyä. Perintöverotus on siis periaatteessa varsin tehokas keino kerätä verotuloja.

Monien mielestä verotuksella on lisäksi tulonjakotavoitteita, ja niiden toteuttamiseen perintövero sopii hyvin, sillä varallisuuden jakauma on hyvin keskittynyttä. Suuret varallisuuserot voivat vaikuttaa myös nuorten ihmisten mah-

dollisuuksien tasa-arvoon: osa lahjakkuuspotentiaalista jää hyödyntämättä, jos peritty varallisuus vaikuttaa enemmän kuin henkilön oma lahjakkuus esimerkiksi koulutusvalintoihin. On myös pelätty, että varallisuuksien keskittymisen keskittää muutakin valtaa yhteiskunnassa esim. vaikutusmahdollisuuksien kautta.

Perintöverotuksella voidaan tavoitella myös tietynlaista "perälautaa" verojärjestelmään, sillä perintövero osuu koko varallisuuteen. Vaikka osasta varallisuudesta (esim. sijoitusten arvonnoususta) ei muuten olisi maksettu veroa, niin perintövero, kuten myös vuosittainen varallisuusvero, tavallaan paikkaa muun pääomaverotuksen puutteellisuksia. Samansuuntainen vaikutus voi olla sillä, että perintövero kohdistuu henkilöihin, ei yrityksiin.

Perintöverotus voi kuitenkin itsessään kannustaa veronkiertoon tai verosuunnitteluun. Näihin aktiviteetteihin kuuluu paljon rahaa ja aikaa, mikä on yhteiskunnan kannalta tuhmausta. Suurimmat mahdollisuudet verosuunnitteluun on varakkailta. Mikäli kaikista rikkaimmat onnistuvat kiertämään perintöveroa ja sen käytännössä maksavat keskitulaiset, voi veron legitimitetti heikentyä. Mutta tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että koko vero pitäisi poistaa. Ennenminkin järjestelmä pitäisi suunnitella siten, että mahdollisuudet erilaisiin vip-paskonsteihin jäävät mahdollisimman pieniksi.

Perintöverotuksen on myös katsottu vaarantavan maatilojen ja yritysten sukupolvenvaihdoksia siten, että ankara perintöverotus voisi kaataa yrityksen ja lisätä sitä kautta työttömyyttä sukupolvenvaihdosvaiheessa. Tämä päätelmä ei kuitenkaan välttämättä pidä paikkaansa. Kannattavan yrityksen perijät voisivat saada lainaa perintöveron maksamiseksi.³ Jos taas perilliset eivät ole halukkaita jatkamaan yritystä, voi kannattavan yrityksen ostaa ulkopuolinen, joka jat-

³ Vaihtoehtoisesti voidaan antaa joustava maksuaika perintöveron maksamiseksi.

kaa toimintaa. On kuitenkin eräitä syitä siihen, että yritysvarallisuudesta tulee antaa osittainen huojennus sukupolvenvaihdostilanteessa. Koska yrittäjän lapsi voi tuntea yrityksen tulomahdollisuudet paremmin kuin ulkopuolinen, yrittäjän perillinen ja ulkopuolinen eivät välttämättä pääse yhteisymmärrykseen sellaisesta kauppahinnasta, jolla ulkopuolinen olisi valmis yrityksen ostamaan.

Perintöveroa vastustetaan myös siksi, että siinä verotetaan jo kertaalleen verotettua omaisuutta. Tämä ei ole kokonaan totta, sillä osa verosta kohdistuu aiemmin verottamattomaan arvonnousuun eikä vain veronalaisista tuloista karttuneisiin säästöihin. Toisaalta vastustajien käyttämällä perusteella voisi poistaa myös monta muuta veroa, esimerkiksi arvonalisäveron. Keskeistä hyvälle verojärjestelmälle ei ole se, kuinka monta kertaa jotakin tuloa verotetaan, vaan se, kuinka suuri kokonaisverorasitus on. Moni maksaisi ennemmin kaksinkertaisen 10 prosentin veron kuin 50 prosentin kertaveron.

Osa perintöveron vastustuksesta voi liittyä siihen, että se täytyy maksaa läheisen kuoleman jälkeen, jolloin perheessä on muutenkin jo surua. Jos tämä on

todella suuri ongelma, voitaisiin ainakin osa perintöverotuksesta aivan hyvin korvata vuotuisella varallisuusverolla. Tätä emme kuitenkaan ole huomanneet kehenkään perintöveron vastustajan ehdottaneen. Vuotuisen varallisuusveroon verrattuna perintöverolla on se hyvä ominaisuus, että se sisältää "sosiaalivakuutuksen" pitkän elinajan riskiä kohtaan. Yksi suurimmista taloudellisista riskeistä ihmiselle on eläminen niin pitkään, että taloudelliset resurssit myöhäisvanhuudessa loppuvat. Tätä riskiä vastaan on Suomessa kuten muuallakin luotu mm. työ- ja vanhuuseläkejärjestelmät, jotka takaavat tulovirran koko elinikäsi. Perintöverotus verrattuna varallisuusverotukseen sisältää samanlaisen komponentin: henkilön perillisten perintöverotaakan voidaan olettaa pienenevän mitä pitempään hän elää.

Kuinka perintöverotus on vaikuttanut säästämiseen, verosuunnitteluun ja muuhun käyttäytymiseen?

Suuri osa empiirisestä perintöverotusta koskevaa tutkimusta käsittelee Yhdysvaltain perintöverotusta (itse asiassa jäämistöverotusta). Suomalaisen tai edes

Perintöverotuksen vaikutukset taloudenpitäjien käyttäytymiseen ovat osoittautuneet varsin haastavaksi empiiriseksi tutkimusongelmaksi. Tähän on useita syitä. Ensinnäkin perinnönjättämiskäyttämisen teoreettinen mallintaminen ei ole tarjonnut yhtä yksiselitteistä kehikkoa, jota sitten voisi soveltaa empiirisen tutkimuksen pohjaksi. Toiseksi perintöveroilla voi olla käyttäytymisvaikutuksia kahdella eri tasolla: perinnönantajan ja perinnönsaajan käyttäytymiseen. Kolmanneksi perintöverotus vielä enemmän kuin esimerkiksi vuotuinen tuloverotus on luonteeltaan koko elinkaaren (sekä saajan että vastaanottajan kannalta) yli vaikuttava verotus, josta seurauksena on se, että perintöverojen vaikutusten erotteleminen muista pitkän aikavälin muuttujista on empiirisesti vaikeaa. Neljäs syy tähän on perintöverojen kohtuullisen vakaa ja matala aste eri teollisuusmaissa, josta seurauksena on veroasteiden ajassa tapahtuneen vaihtelun vähäisyys. Viides syy on taas yksilöiden (erityisesti perinnönjättäjien osalta) veroasteen endogeenisuus erityisesti säästämissä käyttäytymistä selittäessä.¹

¹ Endogeenisuus on vain hieno termi ns. muna-kana -ongelmalle tässä yhteydessä. Perintöverotuksen progressiivisesta luonteesta seuraa se, että suurempien perintöjen jättämistä suunnittelevien (eli paljon säästäneiden) odotettavissa oleva perintöveroprosentti on suurempi. Tästä syystä yksilöiden jättämän perintövarallisuuden selittäminen odotettavissa olevalla perintöveroasteella on ongelmallista, koska kausaliteetin suunta ei ole yksikäsitteinen.

eurooppalaisen empiirisen tutkimuksen osuus on ollut erittäin vähäistä.

Perintöjen saamisella on kiistatta vaikutuksia perinnönsaajan käyttäytymiseen. Perinnön saaminen lisää oman yrityksen perustamisen todennäköisyyttä, mutta toisaalta se vähentää työn tarjontaa (esim. Holtz-Eakin et al. 1993, 199). Näin ollen korkeamman perintöverotuksen voi olettaa vähentävän näitä kahden tendenssiä. Odotettu perintö vähentää tulevan perinnönsaajan säästämistä (Weil 1994).⁴

Yksi käyttäytymisen piirre, johon perintöverotus tuntuu vaikuttavan yllättävän vähän, on perintöjen ja sukupolvien välisten lahjojen ajoitus. Monien teollisuusmaiden perintöverojärjestelmät sisältävät voimakkaat verokannustimet siirtää omaisuutta mahdollisimman paljon seuraavalle sukupolvelle mahdollisimman pian. Ainakin yhdysvaltalaisen empiirisen tutkimuksen valossa tätä aikaista omaisuuden siirtoa tapahtuu erittäin vähän, jos oletuksena on, että verotaakan minimointi on käyttäytymisen päätavoite (McGarry 2001, Poterba 2001).

On valitettavaa, että empiirinen tietämyksemme kysymyksistä, joihin perintöverokeskustelussa eniten viitataan, on vähäisin. Perintöverojen Yhdysvalloissa aiheuttamien suorien verosuunnittelukustannusten on arvioitu olevan lähes 100 % vuotuisesta verotulosta (Munnell 1988), mutta realistisempien oletusten perusteella sen on arvioitu olevan noin 7 % (Davenport ja Sobel 1999). Vaikka tämä jälkimmäinenkin luku ei ole alhainen, se lienee lähempänä muiden veromuotojen vastaavia kustannuksia. Perintöveron väitetään usein haittaavan maatalous- ja pienyrittäjiä, mutta empiirinen evidenssi tämän vaikutuskanavan merkityksestä puuttuu lähes kokonaan. Ehkä tärkein puute empiirisessä

⁴ Hieman hauskana anekdoottina voisi myös mainita, että perintöverojen muutosten on osoitettu vaikuttava rikkaiden henkilöiden kuoleman ajoitukseen (Kopzuck ja Slemrod 2003). Tätä tulosta selittänee kuolinajankohdan raportoinnin väärentäminen silloin, kun veroaikautukset kuolinajankohdan väärinraportoinnista ovat suuret.

”Erityisesti veroluokassa I (lapset ja muut lähisukulaiset) olisi mahdollista kiristää suurten perintöjen verokohtelua.”

evidenssissä on kuitenkin epävarmuus, joka liittyy perintöverojen suoraan vaikutuksen perintöjen suuruuteen ja sitä kautta pääoman kertymiseen taloudessa. Ns. mallisimulointeja on tehty, mutta nekin perustuvat oletuksiin perintöveron ja säästämisen yhteydestä.

Suomen perintöverotuksen nykytilanne ja uudistusmahdollisuuksia

Perintö- ja lahjaveron tuotto oli vuonna 2005 Tilastokeskuksen mukaan 486 miljoonaa euroa eli noin 0,7 prosenttia kaikista verotuloista, mikä on samaa suuruusluokkaa kuin muissa EU-maissa keskimäärin (ks. esim. Kohonen 2006). Veron merkitys voi kuitenkin jatkossa kasvaa, sillä varallisuuden kasvun myötä myös perinnöt kasvavat. Tilastokeskuksen mukaan kotitalouksien keskimääräinen varallisuus nousi vuoden 1998 reilusta 100 000 eurosta vuoden 2004 vajaan 150 000 euroon. Varallisuus on jakautunut epätasaisesti siten, että rikkain kymmenesosa omistaa lähes 40 % kaikesta varallisuudesta. Tuomalan (2006) laskelmat osoittavat nuorten varallisuuden jakautuneen erityisen epätasaisesti, mikä johtunee saaduista perinnoista ja lahjoista.

Oheisen taulukon ylemmässä osassa on tietoa perintöveroasteikosta ja alustavaa, vahvistamatonta tietoa vuoden 2005 perintöveron tuotosta Verohallituksesta. Suomessa perintöjen veroton

osuus (3 400 euroa) on kansainvälisesti ottaen hyvin pieni. Sen sijaan veroluokassa 1, joka koskee lähimpiä sukulaisia, esimerkiksi lapsia ja lapsenlapsia, korkein rajaveroaste on taas kansainvälisessä vertailussa matala (16 %). Rajaveroprosentit ovat korkeampia muissa veroluokissa. Korkeimmillaan rajaveroaste on 48 % kolmannen veroluokan suurimmissa perinnoissa (esim. testamentin saajat). Lähisukulaisien osalta Suomen perintöverotus on siis paljon vähemmän progressiivinen kuin monissa muissa maissa. Kun varallisuusvero poistettiin, perintövero on lähes ainoa progressiivinen piirre Suomen pääomaverotuksessa, sillä muuten kaikkia pääomatuloja verotetaan tasaisen 28 prosentin asteikon mukaan.⁵

Emme ole perintöverotuksen välttämisen asiantuntijoita, mutta ymmärtääksemme Suomen perintöveroa voi pyrkiä alentamaan siten, että joka kolmas vuosi kumpikin vanhempi luovuttaa 3 400 euron suuruisen verottoman lahjan lapsilleen tai lapsenlapsilleen.⁶ Koko perinnön voi myös siirtää yhden sukupolven yli suoraan lapsenlapsille, jolloin välttyy perintöveron maksamiselta isovanhempien ja vanhempien välillä. Säästöhenkivakuutuksissa on lisäksi jostakin kumman syystä mahdollisuus siirtää perinnönsaajalle 35 000 euron summa verovapaasti. Alihintaiset kaupat vanhempien ja lasten välillä ovat hyväksyttäviä, kunhan kauppahinta on $\frac{3}{4}$ todellisesta arvosta. Hallintaoikeustestamentilla, jossa esimerkiksi vanhemmat lahjoittavat kesämökkkinsä lapsilleen mutta pidättävät itsellään elinikäisen käyttö- ja hallintaoikeiden, voidaan lisäksi alentaa lahjan verotusarvoa. Samaa periaatetta voidaan käyttää yritysvallisuuden siirtämiseen sukupolvien välillä. Näillä järjestelyillä uskomme varak-

⁵ Osinkotuloissa on progressiivinen elementti. Listaamattomien yritysten omistajien yli 90 000 euron osingot ovat veronalaisia, sen sijaan pienemmät osingot ovat vapautettu verosta (jos ne ovat nettovarallisuusrajan sisällä).

⁶ Perintöverosuunnittelusta ks. esim. Veronmaksajien keskusliiton Taloustaito-lehti 15.11.2006 tai Manninen (2000).

Todellinen 2005						
Vero- luokka	Alaraja	Vero ylim. osalta	Saajien lkm	Keskimääräinen verotettava perintö	Tuotto	Keskimääräinen perintöveroaste
I	3 400	10 %	36 801	9 270	21 604 000	6 %
	17 000	13 %	23 365	29 042	68 354 000	10 %
	50 000	16 %	10 918	98 459	146 339 000	14 %
					236 297 000	
II	3 400	20 %	11 176	9 165	12 885 000	13 %
	17 000	26 %	5 001	24 290	23 082 000	19 %
	50 000	32 %	2 365	1119 140	79 050 000	28 %
					115 017 000	
III	3 400	30 %	905	11 032	2 072 000	21 %
	17 000	39 %	711	29 222	6 290 000	30 %
	50 000	48 %	575	119 825	29 018 000	42 %
					37 380 000	
Kaikki yhteensä					388 694 000	
Ehdotus						
Vero- luokka	Alaraja	Vero ylim. osalta	Saajien lkm	Keskimääräinen verotettava perintö	Tuotto	Keskimääräinen perintöveroaste
I	3 400	0 %	36 801	9 270	-	0 %
	17 000	15 %	23 365	29 042	42 204 923	6 %
	50 000	30 %	10 918	98 459	212 767 163	20 %
					254 972 086	
II	3 400	0 %	11 176	9 165	-	0 %
	17 000	30 %	5 001	24 290	10 937 631	9 %
	50 000	50 %	2 365	119 140	105 172 094	37 %
					116 109 725	
III	3 400	0 %	905	11 032	-	0 %
	17 000	30 %	711	29 222	2 607 015	13 %
	50 000	50 %	575	119 825	25 767 240	37 %
					28 374 255	
Kaikki yhteensä					399 456 065	

kaan keskiluokan pystyvän keventämään perintöverotaakkaansa, mutta erityisesti suurten varallisuuksien todellisen verotaakan selvittäminen olisi tarpeen ennen mahdollisia verouudistuksia.

Perintöverotuksen uudistaminen

Kuinka perintöveroa pitäisi uudistaa? Mielestämme sitä ei tule ensinnäkään poistaa, sillä se on mitä todennäköisimmin talouden toimintaa kohtuullisen vähän vääristävä veromuoto ja sosiaalisesti

oikeudenmukainen niiden kannalta, jotka kannattavat verotuksen progressiivisuutta (ja joita on ilmeisesti kansalaisten enemmistö). Sen tuotto voi jatkossa kasvaa, mikä on erityisen tärkeää, kun valtion menopaineet kasvavat ikääntymisen myötä, mutta toisaalta työtulojen verotuksen nostaminen ei ole houkuttelevaa sen mahdollisten haitallisten työllisyysvaikutusten takia.

Perintöverotuksen rakennetta voisi kuitenkin maltillisesti uudistaa. Koska Suomen muu pääomiin kohdistuva verotus ei ole progressiivista ja tuloerot

syntyvät yhä enemmän eroista pääomatuloissa, voitaisiin perintöverotuksen progressiota kiristää. Koko eriytetyn tuloverojärjestelmän, jossa ansiotuloja verotetaan progressiivisesti mutta pääomatuloilla on suhteellinen vero, perusteltavuus edellyttää toimivaa perintöverotusta (Boadway 2004). Progression kiristämiseen päästäisiin nostamalla verovapaata osuutta ja vastaavasti kasvattamalla rajaveroasteita. Erityisesti veroluokassa I (lapset ja muut lähisukulaiset) olisi mahdollista kiristää suurten perintöjen verokohtelua.

Oheisessa taulukossa on yksi esimerkki tämänsuuntaisesta uudistuksesta. Siinä verotettavan tulon alaraja nousee 17 000 euroon. II ja III veroluokka yhdistetään, koska meidän mielestämme ei ole perusteita kaukaisten sukulaisten ja testamentin saaneiden huomattavan paljon kireämpään verotukseen. Samalla rajaveroasteita nostetaan siten, että uudistus on suurin piirtein verotuloneutraali. Jos tällainen verouudistus tuntuu kiristävän verotuksen kokonaisprogressiota liikaa, voidaan harkita ylimpien työtulojen rajaveroasteiden alentamista.

puolien työtulojen rajaveroasteiden alentamista.

Tekemämme laskelma on staattinen siinä mielessä, että se ei ota huomioon veronmuutosten käyttäytymisvaikutuksia, ja siitä syystä laskelmiamme on helpo kriticoida. Perintöverotuksen yhteydessä on kuitenkin otettava huomioon, että lyhyellä aikavälillä ainakin vaikutukset jätettävien perintöjen suuruuteen ovat hyvin pieniä, koska veroon reagointi vaatii huomattavan paljon aikaa. Mitä taas pitkän aikavälin vaikutuksiin tulee, niin valitettavasti emme ole

löytäneet taloustieteellisestä tutkimuksesta vakuuttavaa evidenssiä niiden suuruudesta.

Samanaikaisesti tulee tehostaa toimia veron välttämisen ehkäisemiseksi. Yksi keino olisi poistaa säästöhenkivakuutusten suurempi verovapaa osuus edunsaajalle. Samoin tulisi tarkistaa, ettei hallintaoikeuden pidättäminen tarjoa liian suuria verokannusteita. Varmasti muitakin veronperintää tehostavia keinoja voidaan löytää verosuunnitteluasiantuntijoiden neuvojen perusteella.

On myös esitetty vaatimuksia, että yritysten sukupolvenvaihdokset olisi kokonaan vapautettava perintöverosta. Edellä totesimme, että tällainen toimenpide ei ole tarpeen talouden tehokkaan toiminnan kannalta. Sen sijaan jonkinasteinen huojennus on suotava, mutta sellainen Suomen nykyjärjestelmässä jo on, koska sukupolvenvaihdostilanteessa vain 40 % on verotettavaa tuloa. Lisähelpotukset tällä suunnalla eivät ole tarpeen.

Lopuksi

Perintövero on kohtuullisen tehokas ja monien mielestä sosiaalisesti oikeudenmukainen veromuoto. Suomen perintöverotuksen aiheuttamista taloudellisesta vaikutuksista on hyvin vähän – tuskin ollenkaan – tutkimustietoa, mistä syystä suosittelun antaminen Suomen perintöverotuksen uudistamiseksi täytyy perustua yleisiin päätelmiin ja tutkimustuloksiin muista maista. Yksi mahdollisuus on verovapaan osuuden nostaminen ja sitä myötä perintöverotuksen progression kiristäminen. Jos uudistuksia tehdään, olisi aivan olennaista seurata niiden vaikutuksia vertaamalla vanhan ja uuden järjestelmän toimivuutta.

Kaiken kaikkiaan into alentaa perintöverotusta radikaalisti ei tunnu kestävän tarkempaa tarkastelua. Jos olisimme vasemmistopoliitikkoja, kannattaisimme perintöverotuksen kiristämistä. Jos taas olisimme oikeistopoliitikkoja, ehdottai-

simme perintöverotuksen poistamisen sijasta vaikkapa ylimpien työtulojen rajaveroprosentin alentamista. ■

KIRJALLISUUS

Atkeson, A. & Chari, V. & Kehoe, P. (1999), *Taxing Capital Income: a Bad Idea*, Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review, 23:3, 3–17.

Boadway, R. (2004), *The Dual Income Tax – An Overview*, CESifo DICE Report 3/2004.

Cremer, H. & Pestieau, P. (2006), *The Tax Treatment of Intergenerational Wealth Transfers*, teoksessa Cigno, A. & Pestieau, P. & Rees, M. (Eds.), *Taxation and the Family*, Cambridge, MA: MIT Press.

Davenport, C. & Soled, J. (1999), *Enlivening the Death-Tax Death-Talk*, *Tax Notes*, 84, 591–630.

Gale, W.G. & Slemrod, J.B. (2001), *Rethinking the Estate and Gift Tax: Overview*, NBER Working Paper No. 8205.

Forma, P. & Pirttilä, J. & Uusitalo, R. (2006), *Kuinka hyvinvointivaltio pelastetaan?* *Talous & Yhteiskunta*, 34:4, 40–45.

Holtz-Eakin, D. & Joulfaian, D. & Rosen, H.S. (1993), *The Carnegie Conjecture: Some Empirical Evidence*, *Quarterly Journal of Economics*, 108, 413–435.

Holtz-Eakin, D. & Joulfaian, D. & Rosen, H.S. (1994), *Entrepreneurial Decisions and Liquidity Constraints*, *RAND Journal of Economics*, 25, 334–347.

Kohonen, A. (2006), *Perintö- ja lahjaverotus*, teoksessa Hjerpe, R. & Kari, S. & Klander, J. (toim.), *Kasvumallin muutos ja veropolitiikan haasteet*, VATT-julkaisu 44.

Kopczuk, W. & Slemrod, J. (2003), *Dying to Save Taxes: Evidence from Estate Tax Returns on the Death Elasticity*, *Review of Economics and Statistics*, 85, 256–265.

Manninen, P. (2000), *Sijoittajan verosuunnittelu*, Helsinki: WSOY.

McGarry, K. (2001), *The Cost of Equality: Unequal Bequests and Tax Avoidance*, *Journal of Public Economics*, 79, 179–204.

Munnell, A.H. & Ernsperger, C.N. (1988), *Wealth Transfer Taxation: The Relative Role for Estate and Income Taxes*, *New England Economic Review*, November, 3–28.

Poterba, J. (2001), *Estate and Gift Taxes and Incentives for Inter Vivos Giving in the United States*, *Journal of Public Economics*, 79, 237–264.

Tuomala, M. (2006), *Perintöverotuksesta*, *Kansantaloudellinen aikakauskirja*, 102, 511–516.

Weil, D. (1994), *The Saving of the Elderly in Micro and Macro Data*, *Quarterly Journal of Economics*, 109, 55–81.